

ಹದ್ದುಗಳು ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದಂತವು. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳು ಹೀಗಿವೆ.

- ಇವು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು (ತಮ್ಮ ಬೇಟೆಗಳನ್ನು) ಭಕ್ಷಿಸಿ ಬದುಕುವ ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನ ಹಕ್ಕಿಗಳು. ಕೆಲವು ತಮಗೆ ಆಹಾರವಾಗುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತವೆ, ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಕೊಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಉಳಿದವು ಸತ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಎರಡೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ 'ರಾಪರ್' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
- ಇವುಗಳಿಗೆ 8 ಚೂಪಾದ ಉಗುರುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮ ಬೇಟೆಯ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತವೆ.
- ಇವುಗಳಿಗೆ ಕೊಕ್ಕಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗವು ಬಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಮೂಲಕ ಅವು ತಮ್ಮ ಬೇಟೆಯ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತವೆ.
- ಅವುಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ನೋಡುವ ದೂರಕ್ಕಿಂತ ಕನಿಷ್ಠ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ದೂರವನ್ನು ಅವು ನೋಡಬಲ್ಲವು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಅಡಿ ಮೇಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲವು.
- ಅವುಗಳ ರೂಪ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಆಹಾರದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ (ಅವು ಒಂದೋ ಕಾಟ ಕೊಡುವ ಇಲಿಗಳಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ಸತ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ) ಜನರು ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಗಲೀಜು, ಭಯಾನಕ ಅಥವಾ ಅಸಹ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಇವುಗಳ ಆಹಾರದ ಅಭ್ಯಾಸವು ತಂಟೆಕೋರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು (ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕುವ ಇಲಿಗಳಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳು) ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸತ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಶರೀರವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲು ಸಹ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ (ಅವು ನಿರ್ಮೂಲನವಾಗದಿದ್ದರೆ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹರಡುತ್ತವೆ).
- ಬರಗಾಲಗಳು, ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳ ನಷ್ಟ ಇವುಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬದುಕುಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕುಸಿಯುವುದನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪರಿಸರ ಆರೋಗ್ಯದ ಕುರಿತಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಹದ್ದುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಪಕ್ಷಿಗಳಿವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು:



- (ಎ) **ಭಾರತೀಯ ರಣಹದ್ದುಗಳು:** ಇವು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬಯಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕಸದ ರಾಶಿಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇವು ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಜಾನುವಾರುಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸತ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಶರೀರವನ್ನು (ಕಳೇಬರವನ್ನು) ತಿನ್ನುತ್ತವೆ.
- (ಬಿ) **ಶಿಕ್ರಾಗಳು:** ಇವು ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಇಲಿಗಳು, ಹೆಗ್ಗಣಗಳು, ಅಳಿಲುಗಳು, ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಗಳು, ಹಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹೊಲ, ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೀಟಗಳನ್ನೂ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ.
- (ಸಿ) **ಭಾರತೀಯ ಚುಕ್ಕೆ ಗರುಡ:** ಇದು ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಗರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದು ಅಪರೂಪ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಲಿ, ಕಪ್ಪೆ, ಹಲ್ಲಿ, ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳಂತಹ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ.

ವೀಕ್ಷಿಸಿ

ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಗಮನಿಸಿ. ನಂತರ ನೀವು ಕಂಡ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿ.

ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು	(ಎ)	(ಬಿ)	(ಸಿ)
ನೀವು ಅದರ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತೀರಿ?			
ಅದರ ಕೊಕ್ಕಿನ ಬಣ್ಣವೇನು? ಕೊಕ್ಕು ದಪ್ಪಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದೆಯೇ? ಅದರ ಉದ್ದ ಎಷ್ಟು? ಆಕಾರವೇನು? ಅದು ಭಾರವಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವುದೋ ಅಥವಾ ಹಗುರವಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವುದೋ			
ನೀವು ಅದರ ಪಾದಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಪಂಜಾಗಳು ಉದ್ದವಾಗಿವೆಯೋ ಅಥವಾ ಗಿಡ್ಡವಾಗಿವೆಯೋ?			
ಇನ್ನಾವುದೇ ದೈಹಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿವೆಯೇ?			
ನಿಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ನೋಡಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿಯ ಮೇಲೆಯೇ ಅಥವಾ ಮೇಲೆ ಹಾರುತ್ತಿರುವುದನ್ನೇ? ಮರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನೇ ಅಥವಾ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡ ಅಥವಾ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ?			
ಈ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಹೆಸರಿದೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯರು ಅದನ್ನು ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ? ಅವರಿಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೇನು ಗೊತ್ತಿದೆ?			

ಯೋಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಚರ್ಚಿಸಿ:

- ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮಾಂಸಾಹಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಪುಟದಲ್ಲಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ?
- ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿ. ಕೆಳಕಂಡ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಊಹಿಸಬಲ್ಲೀರಾ:
 - (ಎ) ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಧೂಳು ಮತ್ತು ಹೊಗೆ
 - (ಬಿ) ನಾವು ನಮ್ಮ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು ಬಗ್ಗೆ?
 - (ಸಿ) ನಾವು ನಮ್ಮ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳು ಮತ್ತು ನಾವು ನಮ್ಮ ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ.
 - (ಡಿ) ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮತ್ತು ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳ ಬಳಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮರಗಳು ಯಾವವು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಏನು?
- ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಏನನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿ. ಅವುಗಳ ಆಹಾರದ ಮೂಲಗಳು ಕಾಣದಾದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿಮಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ? ಅಥವಾ ನಾವು ಹಾನಿಕಾರಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೀಟಗಳು, ಇಲಿ, ಹೆಗ್ಗಣಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು) ನಾಶ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಿಂದ ಅವುಗಳ ಆಹಾರವು ವಿಷಯುಕ್ತವಾದರೆ ಆಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಅಥವಾ ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಗಾಯವಾದರೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ?
- ನೀವು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಗಾಯಗೊಂಡ ಪ್ರಾಣಿಯೊಂದನ್ನು ಬದುಕುಳಿಸಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿದ್ದೀರಾ? ನೀವು ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರಿ? ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕಲಿತೀರಿ? ಆ ಪ್ರಾಣಿಯು ಬದುಕಿ ಉಳಿಯಿತೇ? ಅದು ಗುಣಮುಖವಾದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಅದನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದೀರಿ?

ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಗಳು

- (a) Avirup Guha Roy, Wikimedia Commons. URL: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Indian_Vulture1.jpg. License: CC-BY-SA 4.0 International Deed.
- (b) J. M. Garg, Wikimedia Commons. URL: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Shikra_\(Female\)_at_Ho-dal_12-Haryana_IMG_7970.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Shikra_(Female)_at_Ho-dal_12-Haryana_IMG_7970.jpg). License: CC-BY-SA 3.0 Unported Deed.
- (c) Ikshan Ganpathi, Wikimedia Commons. URL: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Indian_Spotted_Eagle_near_Nalsarovar_Bird_Sanctuary.jpg. License: CC-BY-SA 4.0 International Deed.



ಕೊಡುಗೆ:

ರಾಧಾ ಗೋಪಾಲನ್ ಇವರು ಮುಂಬೈನ ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ, ಬಾಂಬೆ ಇಂದ ಪಿಎಚ್‌ಡಿ ಪಡೆದ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಸರ ಸಲಹೆ ನೀಡುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ 18 ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅವರು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಋಷಿ ವ್ಯಾಲಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಾಲೆಯೊಳಗೆ ಸಂದರ್ಶಕ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತೆಲಂಗಾಣದ ಕೊಡಲಿ ಇಂಟರ್ ಜನರೇಶನಲ್ ಲರ್ನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

- ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆಗಳು I ಮತ್ತು II ಗಳನ್ನು ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು :
 - ಮೂರನೇ ತರಗತಿಯ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ (NCERT 2024-2025) ಎರಡನೇ ಘಟಕಕ್ಕೆ ('ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಬದುಕು') ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು. ಈ ಘಟಕವು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಮುಷಿಪಡಲು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತದೆ: "ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಅವುಗಳ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಲಿಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ಕುತೂಹಲವು ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಶೋಧಿಸುತ್ತಾ ಹೊಸ ಹೊಸ, ರೋಚಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳು ಎರಡರ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗೌರವಿಸುವುದು, ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಕರುಣಾಮಯಿಯಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಪೋಷಿಸಲು ಅಗತ್ಯ"
 - ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಸಹ 2-3 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಮಾಡಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುಟದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೆಲವೊಂದು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವನ್ನು ತರಗತಿಯ ಹೊರಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತರಗತಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಗಂಟೆ ಕಾಲವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಗುವಂತೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿರಿ.
- ತರಗತಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ:
 - ಚಲನಚಿತ್ರವನ್ನು ಒಂದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅಥವಾ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ನ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿ ಎರಡು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿರಿ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ "ಆಲ್ ದೆಸ್ ಬ್ರೀತ್ಸ್": ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಏಕೆ ಮುಖ್ಯ" ಲೇಖನವನ್ನು ಓದಿ. ನಂತರ ಹದ್ದುಗಳ 'ರಕ್ಷಕರ' ಕುರಿತಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಓದಿರಿ.
 - ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರಗತಿಯನ್ನು ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ Iರಲ್ಲಿ ಇರುವ ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯ ಹದ್ದುಗಳ ಹಾಗೂ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ IIರಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಹದ್ದುಗಳ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು 5-10 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ವೀಕ್ಷಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಮಯ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಆರಂಭಿಸಿ.
 - ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುಟದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಕೋಷ್ಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಾವು ಗಮನಿಸಿದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೆನಪಿಸಿ.
 - ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುಟದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ನೀಡಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ.
- ತರಗತಿಯ ಹೊರಗಡೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಕುರಿತಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ:
 - ಒಂದೇ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ.
 - ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ವಿಚಲಿತಗೊಳಿಸದೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡದೆ ಜಾಗೃತಿಯಿಂದ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು (ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೊದಲು ನೀವು, ಎರಡೂ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆಗಳ ಒಳಗೆ ಇರುವ ಕೋಷ್ಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ವೀಕ್ಷಣೆಯ ಮಾದರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬಹುದು).
 - ಅವರ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿನ ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕುರಿತು ಅವರು ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಜಾಗರೂಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ. ನಂತರ ಅವರು ಆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.
- ತರಗತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸದೇ ಉಳಿದಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಬರೆದಿಡಿ. ನಂತರ ನೀವು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಅದನ್ನು ಶೋಧಿಸಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ತರಗತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಬಹುದು.
- ಎಲ್ಲ ಬದುಕಿರುವ ಜೀವಿಗಳೂ ಮತ್ತೊಂದರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ. ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮೀಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮದೇ ಸಮುದಾಯಗಳ ಜೀವಂತ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಕಲಿಯಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ, ಜನರಿಗೆ ಭಯ ಉಂಟು ಮಾಡುವಂತಹ ಅಥವಾ ಅಸಹ್ಯವೆನಿಸುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವಂತಹ ಜೀವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ದಯೆ ಪರಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗಬಹುದು.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ

ಕೊಡುಗೆ:

ರಾಧಾ ಗೋಪಾಲನ್ ಇವರು ಮುಂಬೈನ ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ, ಬಾಂಬೆ ಇಂದ ಪಿಎಚ್‌ಡಿ ಪಡೆದ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಸರ ಸಲಹೆ ನೀಡುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ 18 ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅವರು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಋಷಿ ವ್ಯಾಲಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿನ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶಕ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತೆಲಂಗಾಣದ ಕೂಡಲಿ ಇಂಟರ್ ಜನರೇಶನಲ್ ಲರ್ನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅನುವಾದ: ಬಿ. ಆರ್. ಮಂಜುನಾಥ್ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ಎಚ್. ಜಿ. ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ

